

„Danferen“, et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika.

udgivet af DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Mo.,

„Danferen“ udkommer hver Tirsdag og Fredag. Pris pr. Annonse.

i de Forenede Stater \$1.50. Ublaudet \$2.00. Bladet betales i Advance.

Bestilling. Betaling. Adressforandring og andet angaaende Bladet adresseres: DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Mo.

Redaktør: A. M. Andersen. Alle Brev og til „Danferen“'s Redaktør: Adressforandring og Artikler af enhver Art, bedes adresseret: A. M. Andersen, Blair, Mo.

Entered at Blair Postoffice as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man klage til det næstliggende Postkontor. Studer det ikke hjælper, bedes man henvende sig til „Danferen“'s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der anser sig i Mødet, enten for at høre om dem eller for at få Oplysning om det anseende, bedes de altid omtale, at de fra „Danferen“'s Redaktør er i Forbindelse med dem.

Det er paa høje Tid at gøre Forberedelser for Julen. 3 Dage er der lige to Uger til Juledag.

Adressforandring. Pafi. S. Johnsons Adresse er forandret fra Redley, Cal. til Fresno, Cal.

Senator Platt siger, at han vilde være glad ved at få Roosevelt som sin Efterfølger. Rejsten af Landet vil være glad ved at se ham afstift af næsten hvem som helst.

Prinsesse de Sagan (Anna Gould) sagde i Vidneforhøret forleden, at Grek Boni de Castellane havde købt hende \$10,000,000. Ingen vil mene, at han er værd de Penge, bemærker „D. W.“

Vi vil bedde, at dersom Redaktøren af „New York World“ og „Indianapolis News“ blev raadspurget, vilde de fremme overens om, at Præsident Roosevelt burde Rejse-Wilhelms, skriver „Lincoln Evening News.“

Opmærksomheden henledes herved paa to Artikler i dette Nr., „Forsigtig, Forsigtig“ efter „Mr. Dgbl.“ og „Det er ikke alt Guld, som glimrer“ af Joh. Jørgensen. Vi mente, at de nogenlunde kunde udfolde hinanden.

En Fejtale, mange gør sig skyldige i, er at mene, at man kan hjælpe et Menneffe af med hans Fejl ved at skælde ham udens ind. Der gaas ud fra den taabelige Antagelse, at naar du gør et Menneffe rigtig vred paa dig, kan du bedre få ham til at gøre, hvad du ønsker.

Castro skal afgive en Forklaring, før end han maa sætte Foden paa fransk Grund. Det er en temmelig haard Betingelse for den franske Regering at læse over paa Castros Skuldre, fordi han, som bekendt, er en af de daarlige, Verden kender, til at give Forklaring.

Vi ønsker at henlede Opmærksomheden paa Pafi. Kroghs Genstilling i dette Nr. i Forhold til den tidligere Genstilling af Pafi. Chr. Christensen og Samfundets Formand angaaende Vigning af Delegereternes Rejsseudgifter til Kirkens Marsch. Pafi. Kroghs Tanke fortjener at blive taget med i Betragtning.

Endnu har man ikke hørt om, at Guvernør Haffell har gjort Alvor af Sagen imod Mr. Hearst. Tiden var fat til 16. Nov., men Hearst forudsagde jo, at naar Valget var forbi, vilde der ikke blive gjort mere af den Sag. Han var ikke saa daarlige Svaaemand. Men Haffell er jo ogsaa bl. a. selv bleven indskæbet for U. S. Distriktsret, anlagt for Landforbedel.

Katolikernes Forhold til vor Grundlov.

Kol et Brev til Præsidenten.

Det synes, som Luthererne i Tjen for Alvor har optaget Kampen imod den katolske Kirkes anmasjende Kærdomme om Kirkens Forhold til Staten. Det er Præsidentens Brev til Mr. J. C. Martin, Dayton, Ohio, kort efter Valget, der har fremkaldt Protesterne. I dette sit Brev havde Præsidenten den religiøse Frihed, som dette Lands Konstitution hjemler os, og at ingen burde stemme for eller imod en Mand for hans religiøse Forbindelses Skyld, og blandt andre Befendelser nævnte han ogsaa den katolske. Det protesterende saa først lutheriske Præster i New York imod af den Grund, at Katolikkerne som saadanne er i Modstrid mod dette Lands Grundlov. Nu bringer „The Lutheran“ af sidste Uge Beretning om, at Repræsentanter for „General Council“ har stillet sig til Protesten, tilligemed en udførlig Begrundelse af samme. Det er et nyt Brev til Præsident Roosevelt. Der skrives bl. a.:

Vi undertegnede tillader os at underrette Dem om, at The English Pastoral Association og The German Pastoral Conference, tilhørende General-Council for den evangelisk-lutheriske Kirke i Amerika — det næst største lutheriske Samfund i dette Land — ved deres regulære Møde, holdt den 16. November, enstemmig har tiltraadt den offentliggjorte Protest af lutheriske Præster i New York imod visse Udtalelser i deres Brev til Mr. J. C. Martin, Dayton, O.

Vi føler os tvungne til at slutte os til denne Protest af Interesse for „den Samvittighedsfrihed, som er en af Grundstøtterne for amerikansk Liv.“ Vi staar fast ved vor Konstitution, „at ingen religiøs Test (Prøve) skal nogen Sinde forlanges som Skikthed for noget Embede eller offentlig Tilidsberedelse under De Forenede Stater.“ Vi ser paa Erklæringen, „at Kongressen ikke skal give Love angaaende Indførelse af Religion eller forbyde fri Religionsøvelse“ som den religiøse Friheds Magna Charta i De Forenede Stater.

Vi agter ikke at dømme nogen af vore Medborgere paa Grund af den religiøse Tr, som han samvittighedsfuldt befælder. Og naar det kommer til Spørgsmaalet om at vælge en Mand til Præsident for De Forenede Stater, saa spørger vi blot, om han er „en oprigtig og plesfri Mand, ærlig i sin Daaenng med sine Medborgere og ved Begavelse, Uddannelse og Senfugt stiftet til at gøre godt i det høje Embede, for hvilket han er Kandidat.“

Vi godkender denne Standard, endog naar en Kandidat er saa vidt forskellig fra os i Troslager som Jædens eller Unitaren. Men uheldigvis stiller Sagen sig anderledes, naar Kandidaten er et tro og hengivent Medlem af den romersk-katolske Kirke. Og i det Tilfælde er det Kirken, vi har med at gøre, og de Grundtænkninger, den fastholder med Hensyn til Forholdet mellem Kirken og Staten, Samvittighedsfrihed og fri Religionsøvelse. Vi er ikke uvidende om Romerkirken og dens Grundtænkninger i disse vigtige Spørgsmaal. De har været kundgjort og gentaget af denne Kirkes anerkendte Regenter, Rom's Biskopper, i Ord, som ikke giver Plads for Misforstaaelse eller Misforståning.

Der anføres saa fra Pave Bonifacius VIII's Bulle af 1302, der skal ligesaa paastaar, at Magt, baade verdslig og aandelig, er givet Kirken, og at Staten maa være Kirken underdanig.

Videre anføres af Pave Pius IX's Syrdebrev af 15. Aug. 1854, hvor han erklærer: „De taabelige og vildfarende Kærdomme eller Raseriet til Forsvar for Samvittighedsfrihed er en højt forderkelig Vildfarelse — en Prøve paa alle Aand, som mest maa afstyes i en Stat.“

Der anføres mange flere Udtalelser af samme Pave i et Syrdebrev af December 1864. Deri fordommes bl. a.:

„At Kirken skal være adfæst fra Staten og Staten fra Kirken.“ „At det i vor Tid ikke længere

forlanges, at den katolske Religion skal opholdes som den eneste Statsreligion med Udelukkelse af alle andre Befendelser.“

Dette sidste Brev gaar mere i Genteligheder, færlig hvad Brevjer angaar (Citaterne er endog anført ordret fra Latin) end det første, og det bevarer en mere ærbødig Tone overfor Præsidenten. Skrivelserne slutter med at nedbøde Guds Belsignelse over „vor elskede og ærede Præsident.“

Svillen Betydning, disse Protestskrivelse vil få, er ikke let at forudsige. Men de har sikkert vist Opmærksomhed ikke blot indenfor de katolske lutheriske og den katolske Kirke, men ogsaa i andre Kirkesamfund og tillige hos en Del af vore Statsmænd.

De protesterende siger henhind Slutningen: „Vanskeligheden fundes fjernes, derimod den romerske Kirkes Mændigheder var rede og villige til at tilbagefalde og udlætte disse Principerklæring, der er saa direkte modstridende mod vor amerikanske Grundlov, Samvittighedsfrihed og Uafhængighed af Stat og Kirke.“

Men de nærer intet Haab om, at de romersk-katolske Mændigheder vil gøre dette.

Naar den katolske Kirke udtaler Ensst om, at der blev undervist i Religion i Folkeskolen, saa kan vi godt forlade os paa, at de slet ikke tænker paa anden end deres egen Religionsopfattelse.

Vore lutheriske Brodre i Osten skal have Tak for, at de har udraabt et „Ragt i Gæber“ imod katolsk Ammasjelse.

„Panama-Standalen“.

En saadan Ting fabrikeredes under sidste Valgkamp for at komme Taft og Roosevelt til Livs. Det var jærlig „New York World“, der ogsaa jærlig fabrikerede et „Stejer-Interview“, og saa „Indianapolis News“, der cirulerede den 3 Standalshistorien antydedes, at der var betalt \$40,000,000, for hvad amerikanske Borgere havde forfattet sig for \$12,000,000. Og saa var Præsidentens Svoger Mr. W. D. Robinson, og Tasis Broder, Mr. P. Taft, sat i Forbindelse med Standalen, som om de skulde have smurt deres Kommer godt ved denne Afjære. Standalshistorien syntes imidlertid ikke at have den forønsede Virkning. Det er vel gaet de fleste, som det gik os. Vi mente nemlig at mindes, at denne Sag gik ganske aaben og ærlig for sig, at U. S. betalte den franske Regering \$40,000,000 for Jorarbejderne paa Kanal og Panama \$10,000,000 for Kanalbetet.

Imidlertid var det ikke alle, der iøjntes om at lade „Standalshistorien“ have frit Løb. Mr. William Dudley Soule, Got Springs, Pa., skrev under 29. Nov. et Brev til Præsidenten og begærede Oplysning i Sagen. Præsidenten svarede saa under 1. ds., og baade Soules Brev og Præsidentens Svar offentliggjordes saa fra Got Springs under 6. ds. I sit Svar siger Præsidenten:

„De Forenede Stater betalte ikke en Cent af de \$40,000,000 til nogen amerikansk Borger. Regeringen betalte de \$40,000,000 direkte til den franske Regering og fik Kvittering af den Likvidator (en Sags Mellemmand), som den franske Regering havde udnævnt til at modtage Pengene.“

De Forenede Staters Regering har ikke den ringeste Kundskab med Hensyn til de enkelte, blandt hvem den franske Regering uddelte Pengene.

Saa vidt jeg ved, var der intet Syndikat; der var sikkert intet Syndikat i De Forenede Stater, som med mit Vidende havde nogen Underhandling med Regeringen, hverken direkte eller indirekte.“

Nu skulde man have troet, at Vedkommende kunde have stillet sig tilfreds med dette Svar fra Præsidenten. Men atter i Tirsdags trykker haade „New York World“ og „Indianapolis News“ i Marken med Besværligheder imod Præsidenten. De angriber hans Svar som usandfærdig og anmoder Kongressen om at tage Sagen op til Behandling, at kaste Ogs over „Panama-Standalen.“

Men med det samme har Sagen taget en ny Vending. Charles P. Taft har taget fat paa den, og han truer med at lagje de to Herrer Urigivere for Vagvaarelse. Der skrives i hans Blad „The Time Star“, Cincinnati, 8. Dec.:

„Panamahistorien brugtes under Valgkampen udelukkende i politisk Hensigt. Det eneste, der gav den politisk Betydning i deres Tjue, som brugte den, var det Faktum, at den omfattende Navnene paa den republikanske Kandidats Proder og Præsidentens Svoger. Afgørelserne var klar nok. Den var, at Theodore Roosevelt og Wm. D. Taft havde brugt deres Indflydelse som højtstående Embedsmænd i De Forenede Staters Regering til at hjælpe nære Slægtninge med at plyndre Skatkammeret i Washington.“

Det var Kernens i Historien. Derfor Navnene Douglas Robinson og Charles P. Taft ikke havde været indflettet i den. Skadt og taabeligt som det var, vilde den aldrig være bleven brugt af „World“ og „News“ og andre Blade, deraf en eller anden Grund ansæede at tilføje Taft Nederlag og sætte Roosevelt i Misfærd.“

Mr. Taft reserverer sig Retten til at tage Skridt i Retning af ad Lovens Vej at „kaste Ogs over Sagen“.

„Dana College“.

Jorleden Morgen da vi vaagnede og tittede ud af Vinduet, saa vi, at Jorden var dækket med Sne. Det kom lidt pludseligt, og vi syntes ogsaa, at den hvide Sne skulde vente til hemimod Jul; men det er jo godt, at vi ikke raader for Vej og Vind.

Det tredje Joredrag af den allerede omtalte Joredragsrække løb af Stabelen forleden Aften her paa „Dana“. Professor Griffen talte over Emnet „Personlighed“.

Professoren mindede om, at der var to Begreber, som man uvilkaarligt forbandt med Ordet Personlighed nemlig: Selvtændighed og Gjenmæltighed. Man kunde træffe stærke og ejendommelige Personligheder lige saa vel blandt de mest intelligente og dygtige Menneffer som blandt de enfoldige, hvis Gøne kun rækker saa faare kort. Det var heller ikke paa de ydre Livsforhold, der beroede; thi Personligheden traf man baade i Silke og Nøsl som bag Badmel og for den Sags Skyld „Overalls“ med.

Udviklingen af det Personlighedsanlæg, som hvert Menneffe, der skabt i Guds Billede, bærer i sig, var det, Jorfskellen beroede paa.

Professoren mindede om, hvorledes hvert Menneffe fødes som en Personlighed det vil sige: med Gøne til at tænke og ville, hvilket netop vil sige: med Gøne til at opfatte selvstændigt og forholde sig selvstændigt overfor sine Omgivelser; men Personlighedsanslaget maa udvikles gennem en Personlighedens Selvtændighed i Opfattelse og Vedømmelse, Selvtændighed i Handling, en Selvtændighed, som gør, at alle vore Ord, Tanker og Handlinger netop faar vort Præg.

Men Selvtændighed var lige saa lidt Vilkaarlighed som Oppositionsligt, der var paa tværs af alt og alle.

Ser man paa de store Personligheder ved gennem Tiderne, saa ser man, at de var aldeles afhængige paa et Punt, som gjorde dem uafhængige af Samtidens Jorrdomme og Menneffenes Dom, deres Uroffelighed har ikke hvilet paa et vilkaarligt stædigt Lune, men paa, at de har søgt sig uafseligt bunden til en eller anden stor Tanke enten den saa var af kunstnerisk, af videnskabelig eller af religiøs Art, hvilken Tanke eller Tanker blev bestemmede for hele deres Syn paa Livet og for deres Virken, i Ulyst af hvilken de saa hele deres Liv. Den samme Bundethed til en Grundtanke eller Grundantagelse finder vi hos de smaa Personligheder. En Personlighed er derfor altid bunden i en bestemt Livsanskuelse, men den er frit valgt og gælder for Livet. En saadant Antagelse fik man kun naar Samvittighedsbåndet vidnede om den at den var sand. Derfor siger ogsaa Paulus i 2 Kor. 4, at han ved at stille Sandheden i Ogs anbefaler

sig til alle Menneffers Samvittighed.

Professoren mindede os om, at man hverken kunde tænke eller læse sig til en saadan, men man levede sig til den. Selv naar man har faaet sit bedste personlige Stede i en Livsanskuelse her, selv da er man ikke færdig, thi Udviklingen kommer aldrig til Ende hernede.

Til Slut bad Professoren os om at vende Viffet indad i denne uadvendte Tid, hvor der alle Begne spørges efter, hvad man kan udrette. Det, det først og fremmest kommer an paa her i Livet, er ikke, hvad vi faar udrettet; men hvad vi selv bliver, og det gælder ikke et Menneffe, om han vandt den ganffe Verden, men tog Stæde paa sin Sjæl.

Paa Skolen er der Liv og Røre af alle de mange Studenter, men noget mere udførlig erom en anden Gang.

Bjerre-Sagen.

„Mr. Dgbl.“ skriver følgende: Der er for længti gaet Politik i Bjerre-Sagen.

Der var Politik i Angrebet paa Pastor Bjerre. Der er vistnok ingen, der vil mistænke hans Angreb for at have handlet af oplyste jadelige Grunde, naar de rejste denne Sag.

Men lige saa klart er det ogsaa, at der er gaet Politik i Jorparret for Pastor Bjerre. Pastor Bjerre har gjort en Bjørnetjeneste mod sig selv ved sine forfællelige „Erklæring“, og hans Venner og Partifæller har ikke gjort ham en mindre Bjørnetjeneste ved deres Jorpar. Vi begriber ikke, at en Præst ikke strafs frabad sig al denne Juddblanding i hans Sag fra Partifællers Side, lige saa lidt som vi begriber, at han ikke frabad sig den nu.

Mener Pastor Bjerre sig forurettet ved Kommissionsdommen, saa lade han Sagen gaa til Højestret — det vil være adfælligt heldigere end nu at komme med nye Erklæring og Pjecer — og saa bede han om at blive suspenderet fra sit Embede, saa længe Sagen staar paa.

Bl Pastor Bjerre ikke lade Kommissionsdommen appellere, maa han selvfølgelig bort fra sit Embede. En Mand kan ikke vedblive at være Præst med en lig Mistænke siddende paa sig som den, der er udtalt i Kommissionsdommen. Det er ikke nok for Pastor Bjerre at have „Sore Amtstidende“ som sin Defensor; det hjælper ogsaa kun lidt, at „Dannebrog“ stemmer for Sagens „Henlæggelse“. De politiske Meningsfæller kan muligvis anfæ denne Sag henlagt, men Kirken kan ikke nøjes med en Henlæggelse, jaaledes at Pastor Bjerre skulde have denne Mistænke paa sig og dog blive i sit Embede.

Der er fra Kirkens Side et bejment Enten — Eller. Enten maa Pastor Bjerre faa Kommissionsdommen underkendt og Mistænken fjernet, eller ogsaa maa han definitivt bort fra sit Embede.

Er Pastor Bjerre uskyldig, maa hans Ufkyld klar og aaben frem. Hans Ufkyld, maa han bort fra Præstestillingen, selv om hans Jorjælle efter Bogloven herhen kan rammes af Straffeloven eller af Danste Lov.

Der maa nu engang stilles jærlige Jordringer til en Præst, og om en Mand hør beklæde Præstestillingen, kan ikke afgøres af dette, om han kan staa for en juridisk Domstol, heller ikke af, om han er „afholdt“ af sin „Menighed“, heller ikke af, om hans politiske Meningsfæller vil staa inde for ham.

Pastor Bjerre burde aabenbart for sin egen Skyld snarest mulig se at faa Kommissionsdommen appelleret. Her er jo ikke Tale om en almindelig Embedsforfællelse, som passende kan afgøres af Både, høreretter Præsten for saa vidt kan være lige god. Nej, her er Tale om Ting, som hvis Præsten er skyldig, maa en nedfætte ham i alle hæderlige Menneffers Agtelse og gøre ham uaffættet til at være Præst.

Derfor er en Dom, der lhyder paa en Både, i denne Forbindelse den urimeligste af alle Afgørelser. Enten har Præsten gjort sig skyldig i Ting, som er en Præst uærdig, og maa

fradømmes sit Embede, eller ogsaa har han ikke gjort noget saadant, og saa bør han frifindes.

Ser er ikke Plads for nogen Mellemvej — og da allerminst for noget saa meningsløst som en Både.

Hvorledes en berømt Sang blev til.

Historien om hvorledes Santkys mest berømte Sang „The Minery and Mine“ blev til, er meget interessant. Det var under Moodys og Santkys første Besøg i England. Idet de skulde stige paa et Tog i Glasgow, købte Santky et Eksempplar af et religiøst Blad kaldet „The Christian Age“. Santky saa det igemmen, og hans Sjue faldt paa nogle Vers, hvoraf de første to Lieder var:

„Der var ni og halvdøms, som trygge laa, I den fjerne Naarreit.“

„Mr. Moody“, udrød Mr. Santky, „jeg har fundet den Sang, som jeg har ledt efter i flere Aar.“

„Hvillen er det?“ spurte Moody. „Den er om et tabt Naar.“

20 Dage senere holdt de et Møde i Edinburg i Free Assembly Hall. Efter Talem laende Moody sig over Prædikestolen og spurte Sangeren, om han ikke havde en Solo for Anledning. Berjet, som han havde læst i Bladet, raadt Santky i Minde, og han slog op i sit Udskrivsbund, hvori han havde skrevet Udskrivet, satte det foran sig paa Dregelet, og efter et Sjæblis Betænkning slog han en Afford an og begyndte at synge. Og Tone for Tone sang han da den nu saa befærdede Sang. Han komponerede den, som han skred frem, og hvad han sang, var den overstrømmende Glæde, der fulgte hans egen Sjæl og Kærlighed til dem, der trængte til Sjæls.

Da det første Vers var sunget, tænkte han: Kan jeg nu synge det andet Vers lige saadan? Kan jeg erindre Noderne? Han slog nogle Afforder an og begyndte saa igen at synge og sang da alle fem Vers. Efter Gudstjenestens Slutning skrev han Musikken til Sagen.

Hvor ofte skal Gud tantes? S. Wergeland.

Saa mange Gange, som der er Sand Paa Havets Bund og paa Jordens Strand, Som der er Blomster paa Eng om Baaren, Som der er Draaber af Blod i Aaren, Som der er Stjerner paa Mattens Skælv, Som jeg har jundet mod Gud, jeg selv, Som der i Skoven er Vær og Blade Og Straa og Avner i Bondens Lade, Som der er Torne i Tjørnehæf, Som der er Smaafist og Sten i Væf, Som Træet løbes kan op i Splinter, Som Sneens flokke i barfte Vinter — Saa mange Gange, som der er Myg En Sommeraften paa Aenss Ryg, Som der er Penge i Engeland, Som der er Gnistre i Idebrand, Som der er Sorger, er tunge Daarer, Som der er Spørgsmaal og Raad hos Daarer, Som der er Tagten paa Kongens Slot, Som man har Venner, naar det gaar godt, Som der er bløgende Græs paa Marken, Som der var levende Dyr i Arken — Saa mange Gange og flere med Skaf Gud lovprises i Evighed.

Den sande Kristen erkender, naar Guds Naade drager ham, en dobbelt Villie i sit Jændre, hvoraf den ene stiller sig fjenkelig imod Guds Villie, og den har sin oprindelige Marsag i en hemmelig Syn, der er udgaaet fra en mod den guddommelige Kærlighed fjendtlig Aand, hvis Brøde bliver til vor, idet vi giver os hen til ham. Gennem Anger naar Rejen til Kress; den er den stille, naadefulde Spire til det nye Liv, som overvinder Døden.